

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 23 September, 1769.

Angående den på gården Bäckebo och
 Pisingen uprättade nya Trösk-
 machinen.

Förledet är uppgaf jag uti et numer af
 Spionen huru tröskningen med den heder
 och tackwerda Bonden Olof Jonsens i Witz
 tearf och Norra Helsingeland inrättade
 Trösk-machin förhölt sig på kornsåd; sedan
 jag då så sent på året hade bekommit och
 upfatt denna Machin, at jag ingen annan
 slags otröskad såd hade at underlägga. Jag
 uppgaf då tillika hwad ansenlig besparning af
 tid och dags-werken en sådan trösk-inrättning
 har, framför den allmänna. Detta behagade
 så ärtillige estertänksamme Landtushållare
 både här i Länet och närgränsande, det de
 berömmeligen påtänkt, at, på samma sätt,
 på sina egendomar, affkaffa den långsamme
 trösk-pregel. Andre åter hafwa trodt sig
 P p bbra

böra ännu hysa twifwelsmål, om detta nya tröskningsfättet skulle lika så fördelaktigt kunna verkställas på annan säd, som på korn. Desse får jag nu den åran, på egen erfarenhet, försäkra, at de ock, i den delen, kunna trygt gå ifrån sina twifwelsmål.

Jag började nu i höst tröskningen, med flit på sådan råg-säd hwilken af det wäta bergningswädret war, som Bonden säger, swegnad, eller mindre torr, och således så swår at uttröska, at man med preglar får owanligt länge arbeta på den, och ändock lemna den nog illa uttröskad ifrån sig. Men under Trösk-machinen slöpte denna enwisa säden kornen ifrån sig, då machinen allenast 7 a 8 gångor rullat öfwer den. Sedan företogs bättre bärgad råg och hwete; då det gick ännu bättre och fortare. Halmen blifwer aldeles otrastad och tjenlig både til tak-täkning och hackelse-kärning. Det följer då af sig sjelf, at det med korn och hafres tröskningen också gick både fort och wäl. Men åter hafwa många tänkt skola af bultarne i Trösk-machinen klämmas platta och krossas, hwilket jag likwäl nu kan försäkra icke sker mera under machinen än för pregelsten, så framt de äro någorlunda torre i skidorna.

Således har detta nya trösknings-fättet på all slags säd, et stort och oemotsägeligt förettråde framför det gamla och wanliga. Jag får allenast wid hwete och råg-tröskningen

ningen anmärka, at i den cirkelen, som bultarnas omdrifswande skal göra, läggas kärswarne, upbundne bredewid hwarandra, så, at aråndarna wändas inåt centrum och stubbsåndarna utåt peripherien, utom hwilken de wäl måga i quarter eller half alm utdragas. Wid wändningen behöfwa kärswarne icke heller uplösas, som det dock sker när handslaget brukas. Men då de, efter förrättad tröskning, tagas undan Machinen, böra de, som här i orten och flerstäds wanligen sker, slås up*, då man kan wara aldeles säker på wäl förrättad tröskning.

Angående selswa Trösk-machinen; så har jag hört utskillige hafwa i förslag at göra bultarne af ek. Men årsfarenheten lärer nog wisa at fur är härtil tjenligast, sedan eknen faller för tungt och är i flera hänseender oändelig at bruka. Loggelsfwen böra läggas antingen enkelt af 2 och en half tums plankor; eller dubbelt af 1 och en ssärddedel a 1 och en half tums bräder, hwilket senare torde wara bättre, mindre koftsam, och äfwen tåtare för sådes spillning; hålst de öfre bräden

P p 2 då

* Om någon icke förstår detta Landtmanna talesättet, får jag förklara, at meningen är, det råg- och hwete-kärswarne (ty med annan såd är det oändligt) efter förrättad tröskning, uplösas, och halmen slås några goba slag emot kanten af en tunn eller härtil inrättad trä-bock, men här emot selswa Trösk-machinens bultar, at de så ännu i axen quarfittande kornen måge utslås.

då swara som lock öfwer de nedre, då man brukar kånthuggna eller fyr skurna bräder.

Stuteligen önskas dem alla lycka, som wilja inrätta sådana Tröst-machiner, til fördel för sig sjelfwe, och äfwen för wårt folksfattiga Fädernesland, där onödiga dags-werken så wäl behöfwa besparas. Om någon, wid denna tröst-inrättning hyser ännu twiswels-mål, som han önskar swar på; så kan den däröf i Spionen påminna, då jag gerna skal tjena med swar.

Joh. Oliveholm.

Kundgörelser.

Härigenom kundgöres, at den Fjerde Ordinarie sammakomsten wid Guld och Besgrafnings-Cassan här i Staden, för innevarande år, kommer at hållas på wanligt ställe, och börjas kl. 2 eftermiddagen, å den andra dagen af instundande October månad, då Samhällets samtelige Ledamöter hafwa at med sine quartals-penningar sig infinna, samt wederbörande, at des utom 2 Dal. S:mt hwardera, i afgift för twänne lik, ersägga.

På Stadens Auktions-Kamare, kommer den 3 nästkommande October, genom Auktion at försäljas, för detta Herr Nils Lundwall tilhörige, och på Barlast-Cajen i masthugget belägna fill-Salteri, bestående af 2ne man-byggningar med 4 öfwerwånings-rum
uti

uti hwardåra, och uti underwåningarne 3ne
saltbodar, för 1000 tunners rum samt Tunne-
bindare werkstad för 3ne arbetare; tillika en
stor sillebod twårt öfver hela platsen, hwaruti
kan rymmas på åndan 11 a 1200 tunnor,
jämte 3ne båtar och åtskillige far med mera.
Salteri redskap, kommer wid samma tillfälle
at säljas, jämte 11 a 1200 goda boll-sille-tunnor.
Om alt behaga hågade köpare sig närmare
underrätta på stället, af Tunnebindaren Joh.
Jacob Kruck.

De som ännu hafwa vinlösta panter hos
Herr Olof Rommel, behaga samma inom
14 dagar inlösa; i annor händelse förfares med
dem efter Lag.

Påminnes tillika dem, som äro skyldige
til Herr Olof Rommel, at ofördrögeligen be-
tala, til Curatorerne efter undfagna räkningar.

Öfwenledes anmodas de, som hafwa in-
ropat några waror på Auction hos mer be-
målte Herr Rommel, at samma med första
låta afhämta; emedan man gerja wil wara
utaf med dem före flytningstiden.

Hos Herr Olof Spargren fins rödt Tur-
kiskt bomullsgarn til köps.

Uti Herr Olof Rommels, för detta wa-
rande, hus, wid östra hamnen, gent emot sto-
ra torget, är ifrån nästa Michaelis, på månad
eller halft år, at hyra hela öfverwåningen,
bestående af en sal, kamrar, kök, wisthus och
wind, samt i nedra wåningen bryggshus och

källare, och stall för 2ne hästar med hö, råns
ne däröfver. Närmare underrättelse där
detta tryckes.

Hos Herr W. Hassacker, boende hos
Herr Peter Granberg, finnes nyligen inkom-
men Holl. sill i septondedelar, samt åtskilliga
specerier, och färgwaror, för billigt pris.

På Kongsgatan är en kamare åt gatan,
at förhyra, med eller utom meubler til någon
ogift person, eller och et litet hushåld, som
til nästkommande michaelis kan tillrädas.

Goda gurkor i ottingar, äro inlagda uti
Fortifications gården, och säljas därstädes af
Herr Cassuren Carlbeck.

En lätt, och öfvertåkt waan, i ganska godt
stånd, är fahl. En hogad köpare skal hos
mig blifwa negare underrättad.

I desse dagar, är inkommit färskt, Ängelskt
smör uti sjerdingar, och finnes til köps hos
Herr Johan Hall och Comp.

Historiska och Contoir-Almanacher, för år
1770, finnas nu til köps hos Herr Johan
Georg Lange.

Swänne wäl conditionerade under-rum,
samt kök, källare, bryggghus, behörigt wedrum
och wind, äro för et litet hushåll ledige, at,
wid nästkommande Michaelis tid, mot bilig
hyra, tillrädas. Widare underrättelse gifwes
här på Tryckeriet.

Swänne öfverrum, och en bod åt gatan
wäl belägna för en handlande, äro lediga,
wid

wid nästkommande Michaelis. Vidare underrättelse här på Tryket.

Eho som wet sig ha länt et tunros järn, märkt med inbundet namn å ena sidan E. C. E. med en corona öfwer, å andra sidan M. N. och en corona öfwer, tillika med et gods råds järn, behagade det tillkänna gifwa, emedan rätta egaren förgåtit åt hwem han det länt.

Uti Fru Elisabeth Brusewitz hus på lilla toraet, äro en stor spannemålsbod och 2ne mindre saltbodar, lediga at hyra.

En tvåsitsig och til alla delar wäl försedd resewagn, utbjudes til salu. Den som ästundar en sådan, annåler det hos mig.

Som uti nästkommande wecka blifwer sista arket färdigt, af Deconomiska Samlingar uti Skaraborgs Län, hwaraf första Samlingen är af Herr Deconomie-Directeuren N. Staaf samlad, och til Allmänhetens tjenst nu utgifwes, innehållande 18 practiska Underrättelser uti Landtushushållningen, til hwilkas utöfwande hwar och en Landtman så wäl enligt allmänna Lagen, som utkomna Kongl. Förordningar, och egen nytta förbindes; så emottages härpå ej längre pränumeration med. 1 Dal. S:mt. än til denna månads slut, hos Herrar Bokhandlare, Joh. Holmberg och B. Holmen i Stockholm, samt Joh. Winberg i Göteborg, då respective pränumeranterne skola i början af Octob. månad exemplaren genast utbekom.

utbekomma. Uti denna Samling finnas äf-
färliga säkra präservativer och botemedel för
den i Västergötland tilförene gängbara och
de åter uppåda boskaps-sjukan.

För Herr Directeuren M. Grubbs Sam-
telige Creditorers räkning, kommer den 3 in-
stundande October på Auctions-kamaren, at
försälgas et partie bomulslårster, thecanistrar
och 200 skåp. tutanegue, alt oförfulladt eller
på nederlag. Warorne lägga i respectiue Ost-
Indiska Compagniets Magazin, och profwer
upwisas wid Auctionen.

En sferdedels mil från Staden finnas 200
stackor godt och wäl bärgadt hårdwals-hö,
til sälj, i mindre eller större parti, a 16 Lis-
pund på stacken och 16 öre S:mt pundet.
Likaledes 55 stackar blandadt af qwill och
hårdwalls hö, til 7 Dal. stacken, och denne
til 18 Lispund. Köres dit som östundas, på
winterföre, eller nu genast ned til Götha ålf,
närmare underrättelse fås där detta tryckes.

Hos Herr Hans Jacob Beckman, finnes
mligen inkomna Westphaliska skinkor, brunel-
ler, capris, olia, anjouis, oliver, Ängelst
solläder, kalfskin, alla sorter specerier, och
Holländt paper, Virg. tobaks-blader, färg-
waror med mera.